

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821200096
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6821200096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739 proti žalovanému P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. č. XXX/X, XXX XX Jelšava o zaplatenie 234,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Csp/5/2021 zo dňa 29. júna 2021 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Csp/5/2021 zo dňa 29. júna 2021 v prvej, štvrtej a piatej výrokovej vete potvrdzuje.

II. Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie v prvej výrokovej vete určil, že zmluvná podmienka uvedená v čl. 1 písm. d/ Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s. r. o. a žalovaným dňa 07.03.2017, podľa ktorej porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty, zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,-Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t. j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka, je neprijateľná.

2. V druhej výrokovej vete konanie v časti o zaplatenie sumy 63,75,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 11.70.2018 do zaplatenia zastavil. V tretej výrokovej vete zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 98,90,-Eur spolu s úrokom z omeškania výške 5,00 % ročne zo sumy 1,50,-Eur od 11.02.2018 do zaplatenia, 5,00 % ročne zo sumy 1,50,-Eur od 11.03.2018 do zaplatenia, 5,00 % ročne zo sumy 1,50,-Eur od 11.04.2018 do zaplatenia, 5,00 % ročne zo sumy 1,50,- Eur od 11.05.2018 do zaplatenia, 5,00 % ročne zo sumy 92,90,- Eur od 11.07.2018 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. V štvrtej výrokovej vete vo zvyšnej časti žalobu zamietol a v piatej výrokovej vete uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 16%.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 18.01.2021 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 234,70,-Eur s prísl. z dôvodu neuhradenej ceny za nájom zariadení na využívanie služieb satelitnej televízie, ktoré žalovanému poskytoval právny predchodca žalobcu a zmluvnej pokuty za nedodržanie záväzku viazanosti a nevrátenie zariadení. V žalobe uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzatvorenej

medzi postupcom DIGI SLOVAKIA, s.r.o. (ďalej aj „postupca“ alebo „právny predchodca žalobcu“) a žalobcom ako postupníkom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. a žalovaný uzavreli dňa 07.03.2017 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30881065. Predmetom Zmluvy bol záväzok postupcu, žalovanému zriadiť a poskytovať služby satelitnej televízie špecifikované v žalobe v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve a príslušných osobitných podmienkach a záväzok žalovaného riadne a včas platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu. Za poskytnuté služby vystavil postupca žalovanému okrem iného faktúru č. 801144201 na sumu 1,50,- Eur so splatnosťou 10.02.2018, fa. č. 1802136493 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.03.2018, fa. č. 1803132107 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.04.2018, fa. č. 1804133010 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.05.2018 a fa. č. 1806135983 na sumu 228,70,-Eur so splatnosťou 10.07.2018.

4. V žalobe žalobca uviedol, že v rámci faktúry č. 1806135983 si spoločnosť DIGI SLOVAKIA s.r.o., uplatnila okrem iného aj pokutu za nevrátenie zariadení špecifikovaných v zmluve z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného vrátiť po skončení zmluvy predmetné technické zariadenia. Pokuta zahŕňa jednak náklady na obstaranie zariadenia s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by neboli vznikli, ak by si žalovaný splnil povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mal k dispozícii len na dobu trvania zmluvy za účelom čerpania služieb. Žalobca si pokutu uplatnil ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného, spočívajúcej v nevrátení zariadenia. Pretože žalovaný uvedené faktúry za poskytnuté služby postupcovi neuhradil riadne a včas, právny predchodca žalobcu - DIGI SLOVAKIA, s. r. o. odstúpil od zmluvy podľa § 44 ods. 11 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej aj „ZOEK“). Ku dňu postúpenia pohľadávka žalobcu predstavovala istinu vo výške 296,90,-Eur.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dňa 01.02.2021 okresný súd právnomu zástupcovi žalobcu písomne oznámil predbežné právne posúdenie veci. V ňom uviedol, že má predbežne za to, že zmluvná pokuta (resp. dohoda o zmluvnej pokute) na str. 4 písm. d/ ods. 2 zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 07.03.2017 je neurčitá a pre priemerného spotrebiteľa nedostatočne zrozumiteľná, nakoľko v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške, ktoré v zmysle uvedeného ustanovenia majú tvoriť súčasť zmluvnej pokuty (ods. ii), sa majú do výšky zmluvnej pokuty započítavať.

6. Súd tiež predbežne uviedol, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve na strane 4 písm. d/ druhý odsek zmluvy "ZMLUVNÁ POKUTA", v ktorej sa Podnik a Účastník dohodli, "...že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči Účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. ... Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet (i) sumy 50,-Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení Zmluvy a (ii) zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za Služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými Službami spojené podľa tejto Zmluvy a štandardnými cenami za tie isté Služby, resp. úkony podľa aktuálneho Cenníka", keby bola dojednaná dostatočne určito, teda by bolo dostatočne špecifikované aké zľavy a v akej výške sa do zmluvnej pokuty započítavajú, by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 3 písm. k/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „OZ“). Takto dojednaná zmluvná pokuta spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu právneho predchodcu žalobcu a žalovaného, pretože nijakým spôsobom nerozlišuje, kedy dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi zmluvy a v nezmenenej výške je aplikovateľná vo vzťahu k spotrebiteľovi bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvného vzťahu. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti.

7. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení, a to kedy a akým spôsobom došlo k zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb a vzniku povinnosti žalovaného vrátiť právnomu predchodcovi žalobcu prenajaté a vypožičané zariadenia, aká bola cena zariadenia, ktoré bolo žalovanému pri uzavretí zmluvy prenajaté a vypožičané, a to za účelom posúdenia primeranosti zmluvnej pokuty za nevrátenie týchto zariadení. Ďalej ho vyzval na zdôvodnenie uplatňovania jednotlivých položiek podľa faktúr č. 1806135983.

8. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa na výzvu súdu a k predbežnému právnomu posúdeniu vyjadril v podaní zo dňa 29.03.2021 s tým, že postupca odovzdal žalovanému zariadenia v súvislosti s poskytovaním svojich služieb uvedených v žalobe. Vo faktúre č. 1806135983 si

právny predchodca žalobcu uplatnil pokutu za nevrátenie uvedených zariadení, ktoré boli žalovanému odovzdané, avšak neboli postupcovi vrátené. Podľa žalobcu sa jedná o nesporné skutkové tvrdenie, že žalovaný s predmetnými zariadeniami disponoval a využíval ich. Žalovaný využíval služby satelitnej televízie, avšak dostal sa do omeškania s peňažným plnením a tieto služby využíval po dobu minimálne jedného roka od roku 2017 do roku 2018. Uviedol, že zmluvná pokuta bola uplatnená na základe ustanovení zmluvy a osobitných podmienok pre poskytovanie služieb satelitnej televízie (ďalej aj „OP“), ktoré sú súčasťou uzavretej zmluvy. Poukázal na to, že v zmysle čl. III. čl. 4, bod 15 Všeobecných podmienok bol žalovaný povinný do 15 dní odo dňa ukončenia zmluvného vzťahu vrátiť technické zariadenie podniku na predajné miesto. V prípade, že účastník nevráti technické zariadenie, má podnik nárok na uplatnenie zmluvnej pokuty v zmysle platného Cenníka. Cena za nevrátenie bola vyčíslená v súlade s Cenníkom platným od 01.11.2016 a jednotlivé zmluvné pokuty vyplývajú z čl. 4. bod 4.2.4 Cenníka.

9. Položky - aktivačný poplatok a základná inštalácia technikom tvoria súčasť zmluvnej pokuty, avšak žalobca na týchto položkách netrval a v časti 63,75 Eur zobral žalobu späť. Nesúhlasil s názorom súdu o neprijateľnosti zmluvnej pokuty vo výške 50,-Eur, pretože táto suma neprevyšuje sumu poskytnutých služieb, v ktorej časti zobral žalobu späť vo výške 63,75 Eur. Zmyslom zmluvnej pokuty vo výške 50,-Eur bolo prinavrátenie požičanej veci späť vlastníkovi a ak to nie je možné, ide o ekvivalent peňažnej hodnoty predmetného zariadenia. Spotrebiteľovi nevznikol nárok zariadenia si ponechať, pričom na ich vrátenie bol vyzvaný a na tieto výzvy nereagoval. Poukázal na to, že po troch mesiacoch od podpísania zmluvy žalovaný neuhradil postupcovi žiadne plnenie. Protiplnením za záväzok viazanosti bola zvýhodnená ponuka služieb postupcu, pričom žalovaný si po drvivú väčšinu trvania zmluvného vzťahu neplnil povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby. Ak žalovaný neplatil za služby vôbec, nemohol nastať ani súdom akceptovaný výklad o pomernom znižovaní zmluvnej pokuty za dobu plnenia záväzku viazanosti. Žalobcovi vznikol nárok na celú zmluvnú pokutu za porušenie viazanosti, pretože tento záväzok bol porušený už v čase splatnosti prvej faktúry č. 1706145086 na sumu 15,10,-Eur. Po vykonaní testu proporcionality nie je možné označiť takéto zmluvné dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nevykazuje nerovnosť zmluvných strán alebo znevýhodnenie spotrebiteľa, ktorý si ani nezačal plniť zmluvné povinnosti.

10. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

11. Okresný súd podľa § 297 CSP a v súlade s § 219 ods. 3 CSP dňa 29.06.2021 verejne vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, keďže sa jednalo o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán sporu neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1.000,-Eur

12. Po vykonanom dokazovaní mal okresný súd preukázané uzavretie platnej zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu - DIGI SLOVAKIA, a.s. a žalovaným o poskytovaní verejných služieb č. 30881065, v zmysle ktorej mal právny predchodca žalobcu povinnosť poskytovať žalovanému služby satelitnej televízie podľa zvolených programov a programov poskytovaných v rámci kampane Vianoce 2016 a žalovaný mal povinnosť právnemu predchodcovi žalobcu za tieto služby uhrádzať cenu. V rámci tejto zmluvy právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným v čl. 1 písm. e/ zmluvy nájomnú zmluvu, na základe ktorej prenechal žalovanému jedno koncové zariadenie HD STB za cenu (nájom) vo výške 1,50,-Eur mesačne za jedno koncové zariadenie, vyplývajúcu z Cenníka účinného od 01.11.2006, ktorý podľa čl. 4 zmluvy tvorí jej nedeliteľnú súčasť. Dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu si splnil povinnosť odovzdať žalovanému do užívania uvedený 1 kus zariadenia HD STB s príslušenstvom potrebným na využívanie služieb satelitnej televízie a splnil si povinnosť poskytovať dohodnuté služby satelitnej televízie, za čo mu vyúčtoval dohodnuté nájomné f. č. 1801144201 sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.02.2018, f.č. 1802136493 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.03.2018, f.č. 1803132107 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.04.2018, f.č. 1804133010 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.05.2018. Žalovaný si nesplnil povinnosť zaplatiť uvedenú cenu za nájom zariadenia a okresný súd ho preto na zaplatenie tejto sumy celkovo vo výške 6,-Eur zaviazal.

13. Okresný súd považoval za dôvodné žalobcom uplatnené nároky na zmluvné pokuty za nevrátenie zariadení, ktoré jeho právny predchodca poskytol žalovanému do nájmu alebo výpožičky, aby mohol prijímať služby verejnej komunikácie. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že právny predchodca žalobcu žalovanému prenajal jedno zariadenie HD STB s príslušenstvom (zdrojový kábel,

scart kábel, diaľkový ovládač) a do výpožičky mu dal jednu smart kartu. V čl. 1 písm. e/ a f/ zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade zániku zmluvy, zaniká aj nájomná zmluva a zmluva o výpožičke a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku, ak nie je v zmluve uvedené inak. V čl. 2 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že za stratu, nevrátenie alebo poškodenie zariadení, ktoré boli účastníkovi poskytnuté, je účastník povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 50,-Eur za každé koncové zariadenie HD STB alebo CA modul, 19,90,-Eur za každú smart kartu, 10,-Eur za každý zdrojový kábel, resp. adaptér, 10,- Eur za každý diaľkový ovládač a 3,-Eurá za každý smart kábel.

14. Okresný súd nezistil žiadny dôvod na neprijateľnosť uvedenej Dohody o zmluvnej pokute za nevrátenie zariadení a výška zmluvných pokút pri jednotlivých zariadeniach nebola neprimerane vysoká a zodpovedala nadobúdacej cene poskytovaných zariadení. Z nesporného tvrdenia žalobcu a vykonaného dokazovania okresný súd konštatoval, že zmluva o poskytovaní verejných služieb zanikla odstúpením zo strany právneho predchodcu žalobcu na základe jeho listu zo dňa 14.05.2018, čo žalovaný nepoprel a nenamietal ani dôvodnosť vyúčtovania zmluvnej pokuty v čase vystavenia faktúry č. 1806135983. Okresný súd preto dospel k záveru, že v čase vystavenia faktúry na zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadení už uplynula 15 dňová lehota, v ktorej bol žalovaný povinný zariadenia podľa zmluvy vrátiť. Zmluvné pokuty za nevrátenie zariadení právny predchodca žalobcu žalovanému vyúčtoval vo fa. č. 1806135983 ako pokutu za stratu, nevrátenie, poškodenie scart alebo HDMI kábla 3,-Eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača vo výške 10,-Eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia vo výške 50,-Eur, pokutu za nevrátenie smart karty vo výške 19,90,-Eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla vo výške 10,-Eur, spolu 92,90,-Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že si žalovaný svoju povinnosť vrátiť prenajaté a vypožičané zariadenia nesplnil, vznikla mu povinnosť zaplatiť zmluvné pokuty v dohodnutej výške a okresný súd preto žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy.

15. Okresný súd ďalej konštatoval, že žalobca si uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti, pričom v čl. 1 písm. d/ zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrúva v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. Konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné tvrdenie žalobcu, že jeho právny predchodca listom zo dňa 14.05.2018 od zmluvy uzavretej so žalovaným odstúpil, nakoľko si neuhradil splatné pohľadávky za užívanie verejných elektronických služieb. Tvrdenie žalobcu, že k odstúpeniu zo strany jeho právneho predchodcu došlo, považoval okresný súd za nesporné. Dospel k záveru, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu záväzku viazanosti podľa čl. 1 písm. d/ zmluvy o poskytovaní verejných služieb a pre taký prípad si zmluvné strany v tom istom zmluvnom dojednaní dohodli zmluvnú pokutu, ktorá sa vypočíta ako súčet sumy 50,-Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav poskytnutých žalovanému, t. j. rozdiel medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšími úkonmi s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka.

16. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd zotrval na svojom predbežnom právnom posúdení v časti záveru, že dohoda o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30881065 uzavretú medzi žalobcom a žalovaným posúdil v zmysle § 52 ods. 1, 3, 4 OZ za spotrebiteľskú zmluvu a na vzťahy z nej vzniknuté aplikoval ustanovenia § 52 až 54 OZ o spotrebiteľských zmluvách. Zdôraznil, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 OZ). Dôkazné bremeno o tom, že niektorá zmluvná podmienka bola dojednaná individuálne leží na dodávateľovi, pričom platí zákonná domnienka, že ak tento nepreukáže opak, zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažuje za individuálne dojednané. Dospel k záveru, že dohoda o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti nebola medzi žalobcom a žalovaným individuálne dojednaná, nakoľko zmluvu o poskytovaní verejných služieb, vrátane dohody o zmluvnej pokute, pripravoval a vypracoval právny predchodca žalobcu a žalovaný nemal možnosť obsah jednotlivých ustanovení, s výnimkou tých, kde bola daná možnosť vyplnenia ich obsahu zaškrtnutím, nijakým spôsobom ovplyvniť. Zmluvu musel len prijať ako celok alebo odmietnuť, pričom žalobca netvrdil a ani nepreukázal opak. Podľa okresného súdu, dohoda o zmluvnej pokute pre porušenie záväzku viazanosti spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach právneho predchodcu žalobcu - dodávateľa poskytujúceho verejné služby a žalovaného - spotrebiteľa. Zmluvnou

pokutou, bola zabezpečená povinnosť žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu viazanosti 24 mesiacov, pritom však dohoda nijakým spôsobom nezohľadňuje časové hľadisko, ako dlho od uzavretia zmluvy dôjde k porušeniu tejto zmluvnej povinnosti. Žalovaný - spotrebiteľ bol povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v nezmenenej výške bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvného vzťahu. Podľa zmluvy teda mohla nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade, keď k porušeniu záväzku viazanosti dôjde na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti. Neprípustnosť takejto zmluvnej pokuty, alebo zmluvnej pokuty obdobnej povahy, bola podľa okresného súdu vyslovená súdmi opakovane (napr. rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 30.08.2010, sp. zn. 10 C/137/2010, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co/ 113/2010 Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/358/2012 z dňa 17.10.2013, zo dňa 26.09.2012, č. k 3C/134/2012 - 34, rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 20.9.2011, sp. zn. 6Co/113/2010, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/112/2010 zo dňa 16.8.2010, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 24.02.2014, sp. zn. 16Co/8/2014, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 23Co/665/2014 zo dňa 27.07.2015).

17. Okresný súd poukázal aj na skutočnosť, že v zmluve o poskytovaní verejných služieb boli medzi zmluvnými stranami dohodnuté dve zmluvné pokuty, resp. dva typy zmluvných pokút. Pokuta za porušenie záväzku viazanosti (čl. 1 písm. d/ zmluvy) a pokuta za stratu alebo nevrátenie poskytnutých zariadení (čl. 2 zmluvy). Okresný súd v prvej výrokovej vete vyslovil neprijateľnosť prvej z týchto zmluvných pokút, účelom ktorej bolo zabezpečiť povinnosť žalovaného dodržať záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu po dobu 24 mesiacov a po túto dobu riadne uhrádzať cenu služieb (záväzok viazanosti), avšak neurčil neprijateľnosť zmluvnej pokuty za porušenie povinnosti vrátiť poskytnuté zariadenia. Pokutu za nevrátenie zariadení okresný súd žalobcovi priznal, čo vyplýva z tretieho výroku napadnutého rozhodnutia.

18. Pokiaľ žalobca zdôrazňoval, že žalovaný po drtivú väčšinu trvania zmluvného vzťahu neplnil povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby, k tejto výhrade okresný súd uviedol, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky - dohody o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti - posudzoval výlučne s ohľadom na jej obsah v čase uzavretia zmluvy. Posudzoval teda, či podmienka ako taká sama o sebe spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Podľa okresného súdu z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute za nedodržanie záväzku viazanosti nerozlišuje medzi situáciami, či si spotrebiteľ prestane plniť svoje zmluvné povinnosti hneď na začiatku zmluvného vzťahu, v strede doby viazanosti alebo na jej konci, spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľ nemá rovné vyjednávanie postavenie a nemôže rozhodnúť, že uvedenú zmluvnú podmienku si v zmluve nepraje a chce ju zo zmluvy vylúčiť. Keďže v čase uzavretia zmluvy dodávateľ ani spotrebiteľ nemajú vedomosť o tom, či a kedy dôjde k porušeniu záväzku viazanosti, musí byť zmluvná podmienka obsahujúca zmluvnú pokutu za jej nedodržanie formulovaná tak, aby počas celého zmluvného vzťahu nemohla nastať situácia, kedy by takúto značnú nerovnosť v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa spôsobovala. Poukázal na to, že prijateľnosť alebo neprijateľnosť skúmanej zmluvnej podmienky nemožno, tak ako to navrhuje žalobca, posudzovať v každom konkrétnom prípade inak s ohľadom na to, či spotrebiteľ porušil zmluvné povinnosti na začiatku, v strede alebo na konci doby viazanosti. Takýto prístup by znamenal, že rovnaká zmluvná podmienka by mohla byť v jednom prípade posúdená ako prijateľná a v inom ako neprijateľná, čo nie je zmyslom a účelom zákona stanovujúceho povinnosť súdu skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok.

19. Okresný súd dospel k záveru, že podľa § 53 ods. 5 OZ je dohoda o zmluvnej pokute za nedodržanie záväzku viazanosti neprijateľná zmluvná podmienka, je teda neplatná, z ktorej súd nemôže priznať plnenie. Právny predchodca žalobcu si zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti uplatnil voči žalovanému faktúrou č. 1806135983 ako pokutu za porušenie záväzku viazanosti - 50,-Eur a doplatky za jednotlivé poskytnuté zľavy - aktivačný poplatok - 26,50,-Eur, diferenciacia základná balík Maxi 3,30,-Eur, doplatok Extra HBO - 6,-Eur a základná inštalácia technikom 50,-Eur, spolu 135,80,- Eur. Aj keď žalobca zobral v časti tejto zmluvnej pokuty žalobu späť vo výške 63,75 Eur (aktivačný poplatok a základná inštalácia technikom) a okresný súd konanie v tejto časti v druhej výrokovej vete zastavil, táto skutočnosť nič nemení na jeho závere o neprijateľnosti zmluvnej pokuty a následku z toho vyplývajúceho, t. j. aj jej

absolútnej neplatnosti. Pretože z absolútne neplatného zmluvného dojednania žalobcovi žiaden nárok nevznikol, vo zvyšnej časti uplatnenia tejto zmluvnej pokuty vo výške 72,05,-Eur (135,80,-Eur zníženej o 63,75,-Eur z dôvodu späťvzatia) okresný súd nárok žalobcu na zmluvnú pokutu za nedodržanie doby viazanosti zamietol.

20. Z priznanej sumy zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení a neuhradeného nájomného priznal okresný súd žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti faktúr, v ktorých boli tieto nároky vyúčtované.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci čiastočný úspech priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 16% podľa pomeru úspechu v spore. Okresný súd vyčíslil pomer úspechu a neúspechu, keď z uplatnenej sumy žalobcom 234,70,-Eur bolo žalobcovi priznaných 98,90,-Eur, čo predstavuje 42% z uplatneného nároku, čo znamená, že žalovaný bol v konaní úspešný v rozsahu 58%, jeho neúspech predstavoval 42% a preto žalovanému patrí voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 16%.

22. Proti prvej, štvrtej a piatej výrokovej vete uvedeného rozhodnutia okresného súdu podal včas odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. V ňom citoval čl. 16 ods. 1, § 298 ods. 1, 2 CSP a k otázke neprijateľnosti zmluvnej podmienky a nepredvídateľnosti rozhodnutia uviedol, že má za to, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú zaväzuje len strany konania a predmetné rozhodnutie nie je záväzné voči každému. V tomto ohľade je potom bez logického významu vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú v konaní, kde žalobcom nie je pôvodný veriteľ pohľadávky, teda pôvodný dodávateľ služieb, keďže iba on sa môže zdržať používania takejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách. V predmetnom konaní totiž nie je sporné, že zmluvu koncipoval právny predchodca žalobcu a žalobca si uplatňuje nárok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (t. j. na obsahu zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa nijakým spôsobom nepodieľal a ani v budúcnosti sa podieľať nebude). S poukazom na komentár k Civilnému sporovému poriadku žalobca zdôraznil, že rozsudok v tzv. individuálnom spotrebiteľskom spore vydaný podľa ustanovení § 290 až 300 CSP je záväzný inter partes, v žiadnom prípade nie je záväzný pre každého. Civilný sporový poriadok nenadväzuje na pravidlo, podľa ktorého by malo byť vyhlásenie neprijateľnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore záväzné aj pre dodávateľa v iných zmluvách alebo pre iných dodávateľov. Práve subjektívna záväznosť rozsudku v individuálnom spotrebiteľskom spore bola dôvodom pre zavedenie osobitnej regulácie konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/200/2019 zo dňa 26.09.2019 a podporne aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.05.2017, sp. zn. 10Co/84/2016, v zmysle ktorého je vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky voči postupníkovi pohľadávky neúčelné a postráda svoj hlavný význam a cieľ. Žalobca tak považoval za preukázané, že určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči postupníkovi je bez právneho významu, takýto postup súdu nemá oporu v citovaných ustanoveniach zákona a súd prvej inštancie v tejto časti nesprávne právne vec posúdil, pričom zároveň sa podľa žalobcu jedná o prekvapivé rozhodnutie, ktoré nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, čím došlo k porušeniu žalobcových práv na spravodlivý súdny proces.

23. K otázke porušenia žalobcových práv na spravodlivý súdny proces žalobca citoval čl. 3 ods. 2, čl. 12 a § 297 CSP a uviedol, že podľa jeho názoru pokiaľ súd vzhliadol spornosť v skutkových tvrdeniach ohľadne zmluvnej pokuty (aj za situácie, ak tvrdenia žalobcu rozporoval samotný súd) nemal splnenú podmienku nespornosti skutkových tvrdení a mal nariadiť vo veci pojednávanie. Ak súd nenariadil pojednávanie, znemožnil tým žalobcovi uskutočňovať svoje procesné práva (procesný útok), nakoľko žalobca mal za to, že skutkové tvrdenia sú nesporné v zmysle § 151 ods. 1 CSP. Podľa žalobcu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko súd prvej inštancie odňal možnosť žalobcovi konať pred súdom a tým mu znemožnil realizáciu tých práv, ktoré mu CSP poskytuje. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 24Co/153/2018, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/23/2021 z 29.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/4/2021 z 13.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/9/2021 z 14.04.2021 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6CoCsp/6/2021 z 31.03.2021. Žalobca zdôraznil, že právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru predstavuje najmä právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, zákaz prekvapivých rozhodnutí, ako aj zákaz ľubovôle,

právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, ako aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

24. K otázke platného dojednania zmluvnej pokuty a nespornosti skutkových tvrdení žalobcu žalobca citoval ustanovenie § 151 ods. 1 CSP a poukázal na samotný inštitút zmluvnej pokuty. Uviedol, že účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná), lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Žalobca v priebehu konania uvádzal, že postupca odovzdal žalovanému zariadenia v súvislosti s poskytovaním verejných služieb. V rámci faktúry č. 1806135983 si postupca uplatnil pokutu za nevrátenie tam uvedených zariadení. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku nevrátenia uvedených zariadení, ktoré postupca poskytol žalovanému na základe a po dobu trvania tejto Zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadenia spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaný splnil svoju povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mal žalovaný k dispozícii len na dobu trvania Zmluvy za účelom čerpania služieb.

25. Postupca/žalobca si pokutu uplatnil ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného, spočívajúcej v nevrátení zariadení. Aj v súvislosti s poskytnutými zariadeniami postupcom žalovanému - žalobca v konaní tvrdil a tvrdí, že tieto zariadenia boli žalovanému riadne odovzdané, ktoré však žalovaný postupcovi nikdy nevrátil. Podľa žalobcu ide o nesporné skutkové tvrdenie, že žalovaný predmetnými zariadeniami disponoval a využíval ich. Žalovaný využíval služby postupcu od roku 2017 až do roku 2018. De facto následne po podpise zmluvy v roku 2017 žalovaný prestal uhrádzať faktúry za poskytovanie služieb satelitnej televízie, čím sa dostal do omeškania s peňažným plnením. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný využíval služby satelitnej televízie nepretržite po dobu minimálne pol roka, čo by bez poskytnutia uvedených zariadení nebolo možné. Žalobca má za to, že v konaní preukázal využívanie služieb satelitnej televízie žalovaným, o čom svedčia aj predložené faktúry. Služby postupcu je možné využívať len v prípade, že žalovaný disponuje zariadeniami postupcu. Žalobca si je vedomý toho, že rozhodovacia prax súdov a vyšších súdnych autorít nie je v otázke zmluvnej pokuty jednotná. V takomto prípade musí prísť k testu proporcionality, či sa uvedené dojednanie týka predmetu hlavného plnenia a primeranosti ceny a či bolo individuálne dojednané - toto všetko za nespornosti skutkových tvrdení žalobcu. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné sa vykoná podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté protistranou. Žalobca pritom poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/45/2020 z 22.10.2020 a na závery uvedené v uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/43/2020 z 27.05.2020.

26. Žalobca označil odôvodnenie v časti zamietnutia zmluvnej pokuty za zmätočné, nakoľko je v príkrom rozpore (nesúlade) s vykonanými skutkovými a listinnými zisteniami súdu, ktorý v rozsudku výslovne uvádza, že žalovaný využíval služby právneho predchodcu žalobcu a nezaplatil za služby zmluvne dohodnutú cenu z čoho vyplýva, že žalovaný preukázateľne v omeškaní bol. Žalobca mal za to, že spôsob, akým došlo medzi stranami k dohode o zmluvnej pokute je individuálne dojednanie zmluvnej pokuty, a to práve s ohľadom na to, že žalovaný mal možnosť vybrať si poskytovanú službu zo širokej škály ponúkaných služieb, k čomu je logicky napočítaná suma zmluvnej pokuty. Žalovaný nemusel od žalobcu odoberať akciové ceny, mohol bez viazanosti platiť ceny v zmysle cenníku žalobcu, avšak žalovaný sa rozhodol pre akciu na záväzok viazanosti, pričom je podľa názoru žalobcu na mieste, že si žalobca tieto služby zabezpečil z dôvodu návratnosti. Podľa žalobcu z uvedeného je zrejmé, že žalovaný porušil svoje povinnosti poskytnúť žalobcovi zmluvne dohodnuté protiplnenie, t.j. neuhrádzal faktúry vystavené za poskytnuté služby riadne a včas. Žalovaný zároveň uvedenú skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval. Súd prvej inštancie však toto porušenie zmluvných povinností žalovaného nezohľadnil.

27. V odvolaní žalobca poukázal aj na to, že ohľadne aktivačného poplatku a základnej inštalácie technikom, ktoré tvorili na základe zmluvy súčasť zmluvnej pokuty, tieto položky zobral žalobca späť v celom rozsahu. Bezplatnosť uvedených služieb, ktoré boli pretavené v podobe zmluvnej pokuty vo výške

50,-Eur podľa zmluvy zjavne neprevyšuje sumu takto poskytnutých služieb 41,67 + 22,08, t. j. 63,75,- Eur, pričom prevyšujúcu časť sumy si postupca formou nároku na náhradu škody neuplatnil. Súd však nepriznal žalobcovi ani túto reálne zníženú čiastku titulom zmluvnej pokuty v hodnote 50,-Eur, ktorá bola vyjadrená určito a zrozumiteľne, pričom tento postup podľa žalobcu súd reálne nezdôvodnil. Poukázal aj na to, že zmluvná pokuta svojou povahou nepredstavuje pre bežný ekonomický subjekt prekvapivý alebo nesplniteľný záväzok, čo do dôvodu ako aj výšky. Žalovaný podpísal predmetnú zmluvu bez výhrad a bolo preukázané, že k porušeniu zmluvne dohodnutých záväzkov zo strany žalovaného došlo.

28. Záverom žalobca uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu by bol dodávateľ nútený so spotrebiteľom uzatvoriť len také dojednanie zmluvnej pokuty, ktorej hodnota klesá (degresívnym spôsobom) plynutím času alebo využívaním služieb spotrebiteľom. Dodávateľovi neustanovuje takúto povinnosť žiadny zákon. Podľa žalobcu je v predmetnej veci potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že zmluvná pokuta predstavuje paušalizovanú náhradu škody a žalovaný predmetné dojednanie bezvýhradne podpísal.

29. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu a zruší výrok č. I. napadnutého rozhodnutia, ktorým došlo k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne žalobca vyčíslil trovy odvolacieho konania.

30. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

31. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

32. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného okresným súdom podľa § 383 CSP z obsahu spisu vyplýva, že dňa 07.03.2017 uzavrel právny predchodca žalobcu, spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30881065, predmetom ktorej bol podľa jej čl. 1 písm. a/ záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytovať žalovanému služby satelitnej televízie - základný balík SATELIT Štandard a SATELIT Extra ŠPORT HD, prenajať mu prvé zariadenie HD STB a vypožičať mu prvú smart kartu. V súvislosti s využívaním služieb predchodca žalobcu poskytol žalovanému na užívanie aj jeden diaľkový ovládač, jeden zdrojový kábel, jeden scart alebo HDMI kábel, čo žalovaný nepoprel. Právny predchodca žalobcu sa v zmluve zaviazal zabezpečiť žalovanému inštaláciu a aktiváciu koncového zariadenia technikom. Žalovaný sa v zmluve zaviazal platiť včas cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou, osobitnými podmienkami, všeobecnými podmienkami a cenníkom (čl. 1 písm. c/ zmluvy).

33. V čl. 4 zmluvy žalovaný vyhlásil, že sa oboznámil s obsahom zmluvy, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami a cenníkom, ktoré sa ako neoddeliteľné súčasť zmluvy zaviazal dodržiavať. Svojím podpisom potvrdil prevzatie vyššie uvedených dokumentov.

34. V čl. 1 písm. d/ sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a bude využívať zvolené programy služieb podniku, teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu zmluvy a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby. Zmluvné strany sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti je: 1/ výpoveď zmluvy daná žalovaným ak výpovedná lehota alebo iná osobitne dohodnutá lehota uplynie počas dohodnutej doby viazanosti, 2/ nezaplatenie ceny za poskytnuté služby žalovaným do 60 dní po splatnosti, na základe ktorého vznikne podniku právo na odstúpenie od zmluvy a podnik svoje právo využije.

35. Podľa čl. 1 písm. g/ zmluvy sa právny predchodca žalobcu v rámci kampane pod názvom „KAMPAŇ Vianoce 2016 - SATELIT Štandard ŠPORT HD+“ so záväzkom viazanosti 24 mesiacov zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ 100 % zľavu zo základnej inštalácie technikom vo výške 50,- Eur a aktivačného

poplatku 26,50,-Eur, 2/ Extra balíky SATELIT Extra ŠPORT HD+ počas celého obdobia viazanosti za cenu cenníka platného v čase uzatvorenia tejto zmluvy tak, že poplatok za poskytovanie tohto Extra balíka počas obdobia prvých troch mesiacov je zahrnutý v poplatku za poskytovanie dohodnutej služby, 3/ Extra balík SATELIT Extra HBO na obdobie 1 mesiaca doby viazanosti tak, že poplatok za poskytovanie uvedených Extra balíkov je zahrnutý v poplatku za poskytovania dohodnutej služby 4/ službu mobilnej televízie DIGI GO na obdobie 1 mesiaca tak, že poplatok za poskytovanie uvedenej služby mobilnej televízie je zahrnutý v poplatku za poskytovanie dohodnutej služby.

36. V čl. 1 písm. d/ sa zmluvné strany dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,-Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t. j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšími úkonmi s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Splatnosť zmluvnej pokuty si strany dohodli v lehote uvedenej na faktúre, ktorou bude účastníkovi vyúčtovaná.

37. V čl. 1 písm. e/ zmluvy sa podnik zaviazal prenechať účastníkovi (nájomcovi) do užívania zariadenie a účastník sa zaviazal platiť podniku cenu za aktiváciu a nájom zariadenia podľa cenníka. Cenu za aktiváciu a nájom zariadenia mal podnik podľa zmluvy fakturovať v rámci faktúry za služby satelitnej televízie poskytované na základe zmluvy. Strany zmluvy sa dohodli, že v prípade zániku zmluvy, zaniká aj nájomná zmluva a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku ak nie je v zmluve uvedené inak.

38. V čl. 1 písm. f/ zmluvy sa podnik zaviazal bezodplatne prenechať účastníkovi do užívania zariadenie a účastník sa zaviazal zariadenie užívať za účelom poskytovania služby tak, aby nedochádzalo k jeho zneužívaniu, nadmernému poškodeniu alebo úplnému znehodnoteniu. V prípade zániku Zmluvy, zaniká aj zmluva o výpožičke a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom Cenníku, ak nie je v Zmluve uvedené inak.

39. V čl. 2 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že za stratu, nevrátenie alebo poškodenie zariadení, ktoré boli účastníkovi poskytnuté, je účastník povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 50,-Eur za každé koncové zariadenie HD STB alebo CA modul, 19,90,-Eur za každú smart kartu, 10,-Eur za každý zdrojový kábel, resp. adaptér, 10,-Eur za každý diaľkový ovládač a 3,-Eur za každý smart kábel.

40. Z Cenníka pre poskytovanie verejných služieb účinného od 01.11.2016 vyplýva, že pri službách satelitnej televízie bola cena základnej inštalácie technikom 50,-Eur, cena mesačných poplatkov za balík SATELIT Štandard 9,60,-Eur s DPH, za balík SATELIT Maxi 12,-Eur, za balík SATELIT Extra ŠPORT HD + 4,-Eur, za balík SATELIT Extra HBO 6,-Eur, cena mesačného nájmu prvého a druhého koncového zariadenia 1,50,-Eur.

41. Faktúrou č. 1801144201 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.02.2018, fa. č. 1802136493 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.03.2018, fa. č. 1803132107 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.04.2018, fa. č. 1804133010 na sumu 1,50,-Eur so splatnosťou 10.05.2018 vyfakturoval právny predchodca žalobcu žalovanému dohodnutú cenu za nájom poskytnutého zariadenia. Faktúrou č. 1806135983 na sumu 228,70,-Eur so splatnosťou 10.07.2018 vyfakturoval právny predchodca žalobcu žalovanému zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti, ktorá bola špecifikovaná ako pokuta - porušenie záväzku viazanosti vo výške 50,- Eur a ako doplatky za jednotlivé zľavy poskytnuté žalovanému v rámci kampane Vianoce 2016 - aktivačný poplatok - 26,50,-Eur, diferenciacia základná balík Maxi 3,30,-Eur, doplatok Extra HBO - 6,- Eur a základná inštalácia technikom 50,-Eur, spolu 135,80,-Eur. Touto faktúrou právny predchodca žalobcu žalovanému vyfakturoval aj zmluvné pokuty za nevrátenie jednotlivých prenajatých a vypožičaných zariadení, a to pokutu za stratu, nevrátenie, poškodenie scart alebo HDMI kábla 3,- Eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača vo výške 10,- Eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia vo výške 50,- Eur, pokutu za nevrátenie smart karty vo výške 19,90,- Eur a pokutu za nevrátenie zdrojového kábla vo výške 10,-Eur.

42. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 27.03.2019 spoločnosťou DIGI Slovakia, s.r.o. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom a jej prílohy vyplýva, že postupca postúpil žalobcovi pohľadávky voči žalovanému uplatnené v tomto konaní.

43. Z lustrácie údajov o stranách sporu pred vyhlásením rozhodnutia odvolacieho súdu bolo zistené, že ku dňu vydania tohto rozhodnutia odvolacím súdom je správne priezvisko žalovaného - M. namiesto pôvodne uvedeného priezviska v napadnutom rozhodnutí - T.. Odvolací súd preto v záhlaví tohto rozhodnutia uviedol priezvisko žalovaného - M..

44. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

45. Podľa § 44 ods. 10 písm. b) Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

46. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

47. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

48. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

49. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

50. Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnené u účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

51. Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

52. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v rozsahu a výhradne z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní. Zistený skutkový stav súdom prvej inštancie považoval odvolací súd za dostatočný a preto nepovažoval za potrebné vykonané dokazovanie doplniť alebo ho zopakovať.

53. Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie v tejto veci dostatočne zistil skutkový stav a zistené skutočnosti správne posúdil, keď vydal napadnutý rozsudok, ktorým v prvej výrokovej vete určil zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 1 písm. d) zmluvy uzavretej medzi DIGI SLOVAKIA, s. r. o. a žalovaným dňa 07.03.2017 za neprijateľnú, keď po čiastočnom zastavení konania, v časti o zaplatenie sumy 63,75 Eur s prísl. v druhej výrokovej vete, zaviazal v tretej výrokovej vete žalovaného na zaplatenie 98,90,-Eur s príslušenstvom a keď v štvrtej výrokovej vete žalobu zamietol v časti o zaplatenie 72,05,-Eur s prísl. V konaní súdu prvej inštancie nezistil odvolací súd vady, okresný súd sa dostatočne vysporiadal s podstatnými skutkovými tvrdeniami žalobcu a neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

54. Po čiastočnom späťvzatí žaloby v časti o zaplatenie sumy 63,75 Eur s prísl., v ktorej časti okresný súd konanie v druhej výrokovej vete zastavil (pričom táto výroková veta nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu, pretože odvolaním napadnutá nebola), predmetom konania ostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 170,95 Eur s prísl. Z tejto čiastky predstavuje suma 6,-Eur neuhradené nájomné za koncové zariadenie, a to za štyri mesiace po 1,50 Eur a suma 92,90 Eur predstavuje zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadení po skončení zmluvného vzťahu (50,-Eur za koncové zariadenie za HD STB

alebo CA modul, 19,90,-Eur za smart kartu, 10,-Eur za zdrojový kábel, resp. adaptér, 10,-Eur za diaľkový ovládač a 3,-Eur za smart kábel. V tejto časti neuhradeného nájomného a zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení spolu vo výške 98,90,-Eur s prísl. okresný súd žalobe v treťom výroku napadnutého rozhodnutia vyhovel a tento nebol napadnutý odvolaním.

55. Čiastočné späťvzatie vo výške 63,75,-Eur sa týkalo časti zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti, ktorá bola uplatnená v celkovej výške 135,80,-Eur (50,-Eur porušenie záväzku viazanosti, doplatky za jednotlivé zľavy poskytnuté žalovanému v rámci kampane Vianoce 2016 - aktivačný poplatok - 26,50,-Eur, diferenciacia základný balík MAXI 3,30,-Eur, doplatok Extra HBO 6,-Eur, základná inštalácia technikom 50,-Eur). Z takto vyúčtovanej zmluvnej pokuty za nedodržanie záväzku viazanosti v sume 135,80,-Eur zobral žalobca svoju žalobu späť v časti o zaplatenie 63,75,- Eur (aktivačný poplatok a základná inštalácia technikom v cene bez DPH) a žalobu v zostávajúcom nároku (po čiastočnom späťvzatí) na zmluvnú pokutu za nedodržanie záväzku viazanosti vo výške 72,05,-Eur okresný súd správne v štvrtej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia zamietol.

56. Predmetom odvolania žalobcu bola preto prvá výroková veta o určení neprijateľnosti podmienky uvedenej v čl. 1 písm. d/ Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 07.03.2017, štvrtá výroková veta o zamietnutí žaloby v časti uplatnenia zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti v sume 72,05,-Eur s prísl. a súvisiaca piata výroková veta o náhrade trov konania.

57. Žalobca v odvolaní namietal, že postup súdu prvej inštancie spočívajúci v určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči postupníkovi je bez právneho významu a nemá oporu v ustanoveniach čl. 16 ods. 1 a § 298 ods. 1, 2 CSP.

58. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 290 a nasl. obsahuje právnu úpravu sporov s ochranou slabšej strany, ku ktorým patria aj spotrebiteľské spory, t.j. spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou. V zmysle záväzkov voči EÚ, najmä článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je Slovenská republika povinná zabezpečiť spotrebiteľovi vysokú mieru ochrany jeho práv tak, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany dodávateľa podľa vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa záväzné. S cieľom dosiahnuť v tomto zmysle účinnú ochranu, zákonodarca v ustanovení § 298 ods. 1 CSP upravil možnosť súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky a nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky, v ustanovení § 298 ods. 2 CSP zákonodarca upravil, že v takom prípade súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky.

59. Vo veci sa žalobca domáhal zaplatenia pohľadávky, ktorá mu bola postúpená spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a ktorá pohľadávka vznikla zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava ako podnikom a žalovaným ako účastníkom (ďalej aj „Zmluva“). V konaní nebolo sporné, že pri uzatváraní a plnení Zmluvy spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňala zákonnú definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 OZ a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňal zákonnú definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 OZ, a teda podľa § 52 ods. 1 OZ Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 3088/1065 zo dňa 07.03.2017 bola zmluvou spotrebiteľskou.

60. Postúpením pohľadávky spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava na žalobcu došlo tzv. singulárnej sukcesii, čo znamená, že v rozsahu postúpeného práva sa žalobca stal právnym nástupcom spoločnosti DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a s postúpenou pohľadávkou prešli na žalobcu v zmysle § 524 ods. 2 OZ aj všetky práva s ňou spojené, vrátane práva domáhať sa svojho nároku v súdnom konaní, a teda spor medzi žalobcom a žalovaným bol sporom medzi singulárnym právnym nástupcom dodávateľa a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto podľa § 290 CSP bol sporom spotrebiteľským.

61. Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu v odvolaní, že nárok v tomto konaní si uplatňuje na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Postupcoví (spoločnosti DIGI, s.r.o., Bratislava) pohľadávka ako právo na plnenie proti žalovanému vznikla zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 30881065 uzavretej so žalovaným dňa 07.03.2017 a z tohto záväzkového vzťahu vznikla žalovanému povinnosť splniť záväzok zodpovedajúci postúpenej pohľadávke. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 žalobca preukazoval len svoju aktívnu vecnú legitimáciu, t.j. že pohľadávka na neho prešla, avšak právnym úkonom, z ktorého záväzok žalovaného zodpovedajúci postúpenej pohľadávke vznikol a ktorý mal zakladať dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu, bola a zostala Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 30881065 uzavretá dňa 07.03.2017 medzi spoločnosťou DIGI, s.r.o., Bratislava a žalovaným.

62. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky súd prvej inštancie skúmal v okolnostiach tejto konkrétnej posudzovanej veci, čo vyjadril vo výroku I. napadnutého rozhodnutia tým, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyslovil vo vzťahu ku konkrétne určenej zmluve uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a žalovaným. Súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozhodnutia síce vyslovil neprijateľnosť špecifikovanej zmluvnej podmienky, avšak používať túto zmluvnú podmienku alebo zmluvnú podmienku s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách dodávateľovi, ale ani žalobcovi, v žiadnom výroku rozhodnutia nezakázal. Súd prvej inštancie totiž neprijateľnosť zmluvnej podmienky skúmal v závislosti od okolností konkrétnej posudzovanej veci a neposudzoval, či dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s takouto zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch (§ 53a ods. 1 OZ).

63. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že zákonodarca v ustanovení § 301 a nasl. CSP zaviedol tzv. abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach ako osobitný typ konania, ktorého zmyslom a účelom je vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo určiť obchodnú prax za nekalú mimo rámca všeobecného sporu spotrebiteľ - dodávateľ. Procesná úprava účinná od 01.07.2016 teda umožňuje súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak v individuálnom spotrebiteľskom spore, t.j. s účinkami inter partes, ako aj mimo rámca konkrétneho konania na podnet špecificky legitimovaných subjektov (§ 302 CSP) a so špecifickými účinkami rozsudku (§ 305 CSP), t.j. s účinkami erga omnes, pričom v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ak súd určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, zároveň túto zmluvnú podmienku žalovanému používať zakáže (§ 305 ods. 3 CSP).

64. Účelom vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 298 CSP, t.j. v individuálnom spotrebiteľskom spore teda nie je skúmať, či dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch (§ 53a ods. 1 OZ), ale účelom je vyjadriť, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bolo rozhodované o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pretože v ustanovení § 298 ods. 2 CSP zákonodarca upravil, že súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie zmluvnej podmienky, ktorú určil v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky, ak dodávateľovi nepriznal plnenie z dôvodu takejto zmluvnej podmienky, odvolací súd je toho právneho názoru, že súd je tak povinný postupovať aj v prípade, ak nárok uplatňuje singulárny právny nástupca dodávateľa, keďže zmyslom takéhoto určovacieho výroku je vyjadriť, že v konkrétnom posudzovanom spore plnenie nebolo priznané z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vyslovením neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore súd žiadnemu inému subjektu ako stranám sporu povinnosť neukladá a výrok rozsudku ani obsahovo žiadny iný subjekt nezaväzuje, a teda subjektívna záväznosť rozsudku je zachovaná, t.j. takýto výrok je podľa § 228 ods. 1 CSP záväzný len pre strany sporu.

65. Pokiaľ žalobca v odvolaní v otázke právomoci súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky poukazoval na dve rozhodnutia iných odvolacích súdov, odvolací súd zdôrazňuje, že nešlo o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, v súlade s ktorou by zmysle čl. 2 ods. 2 CSP malo byť v tejto posudzovanej veci rozhodnuté a ktorá ustálená rozhodovacia prax je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pričom do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané

nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne sa na ne nadviazali (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 06.03.2017). Navyše, jedno z týchto rozhodnutí sa týkalo procesnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku, ktorý na rozdiel od aktuálnej procesnej úpravy obsahoval len úpravu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spore.

66. Pretože súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná podmienka použitá v čl. 1 písm. d) Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 308810065 uzavretej dňa 07.03.2017 medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a žalovaným je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu žalobcovi ako singulárnemu právnenému nástupcovi dodávateľa plnenie nepriznal, odvolací je toho právneho názoru, že podľa § 298 ods. 2 CSP súd prvej inštancie bol povinný v tomto individuálnom spotrebiteľskom spore aj bez návrhu výslovne uviesť vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo v spotrebiteľskej zmluve dohodnuté. Postup súdu prvej inštancie pri určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky mal oporu v ustanovení § 298 ods. 2 CSP, a preto odvolací súd dospel k záveru, že šlo o predvídateľný procesný postup súdu prvej inštancie a súd prvej inštancie týmto postupom právo žalobcu na spravodlivý proces neporušil.

67. Žalobca v odvolaní namietal, že ak súd prvej inštancie vzhliadol spornosť v skutkových tvrdeniach ohľadne zmluvnej pokuty, nemal splnenú podmienku nespornosti skutkových tvrdení a mal vo veci nariadiť pojednávanie.

68. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 297 upravuje výnimky zo zásady ústnosti prejednávania vecí v spotrebiteľských sporoch. Pojednávanie v spotrebiteľskom spore tak podľa § 297 písm. b) CSP nie je potrebné nariadovať ani vtedy, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 Eur. Cieľom takejto zákonnej úpravy je, aby sa pojednávanie nenariadovalo v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie, t.j. vyžaduje sa nespornosť skutkových tvrdení strán a kde nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejsť argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu, t.j. vyžaduje sa jednoduché právne posúdenie vecí.

69. Odvolací súd nesúhlasí s konštatovaním žalobcu, že v posudzovanej veci tvrdenia žalobcu ohľadne zmluvnej pokuty rozporoval samotný súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku žalobcu na zmluvnú pokutu ako zo zisteného skutkového stavu vychádzal z toho, že podľa druhého odseku čl. 1 písm. d) Zmluvy sa podnik a účastník dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty, ktorá sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Súd prvej inštancie teda pri rozhodovaní vychádzal z preukázaného skutkového tvrdenia žalobcu o dojednaní zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti, ale právne posúdil toto ustanovenie Zmluvy ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Skutočnosť, že súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie sumy 72,05,- Eur s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty zamietol z dôvodu, že dojednanie zmluvnej pokuty podľa čl. 1 písm. d) Zmluvy považoval za neplatné v zmysle § 53 ods. 1 OZ, nakoľko šlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo súd prvej inštancie odôvodnil v napadnutom rozhodnutí, preto nie je možné hodnotiť ako rozporovanie skutkových tvrdení žalobcu súdom prvej inštancie, ale ako právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie. Podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie totiž bol žalobcom tvrdý a preukázaný skutkový stav, len právne vec súd prvej inštancie podľa predstáv žalobcu neposúdil.

70. Právnym posudzovaním je činnosť súdu, pri ktorej súd zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná. Civilný sporový poriadok síce v ustanovení § 297 písm. b) ako predpoklad, kedy nie je potrebné, aby súd v spotrebiteľskom spore nariadil pojednávanie, upravil, že má ísť o otázku jednoduchého právneho posúdenia, avšak v tomto, ale ani v žiadnom inom ustanovení nestanovuje a neupravuje, čo treba rozumieť jednoduchým právnym posúdením. Posudzujúcim subjektom toho, čo je jednoduché právne posúdenie je preto vždy konajúci súd a strany svojimi akokoľvek rozdielnymi a zložitými javiacimi písomnými vyjadreniami právneho posúdenia nemôžu do konania priniesť prvok, ktorý by súd v prípade jeho presvedčenia o jednoduchosti právnej otázky presvedčil o tom, že o takúto otázku nejde. Napokon,

strany konania ani nie sú povinné uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu, ale strany musia uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval, a teda súd skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie (porovnaj k tomu uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 7Cdo/25/2018).

71. Pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z preukázaného skutkového tvrdenia žalobcu o dojednaní zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti v čl. 1 písm. d) Zmluvy, ale právne posúdil toto ustanovenie Zmluvy ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie právo žalobcu navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim neporušil a pretože v konkrétnych okolnostiach danej veci súd prvej inštancie usúdil, že právne posúdenie dojednaní o zmluvnej pokute predstavuje jednoduché právne posúdenie, skutkové tvrdenia strán sporné neboli a hodnota sporu bez príslušenstva 1.000,- Eur neprevyšovala, boli splnené zákonné predpoklady podľa § 297 písm. b) CSP na rozhodnutie sporu bez nariadenia pojednávania.

72. Len pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že v spotrebiteľských sporoch za účelom ochrany spotrebiteľa súd ex offio aj bez návrhu v zmysle hmotnoprávnej úpravy § 53 ods. 1, 5 OZ posudzuje aj prípadné neprijateľné podmienky, ktoré by mohli negatívne zasiahnuť do práva spotrebiteľa ako slabšej strany v konaní. Taktiež pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že Civilný sporový poriadok v ustanovení § 297 písm. b) a ani v žiadnom inom nestanovuje a neupravuje, že bez nariadenia pojednávania možno spor rozhodnúť len vtedy, ak právnym posúdením veci súd dospeje k záveru o dôvodnosti celého žalobou uplatneného práva.

73. Žalobca v odvolaní nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti dojednaní zmluvnej pokuty.

74. Zmluvná pokuta podľa § 544 a nasl. OZ je inštitútom zabezpečenia záväzkov a jej účelom je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku, a preto z dojednaní o zmluvnej pokute musí byť zrejmé, k akému konkrétnemu záväzku, t.j. pre prípad porušenia akej konkrétnej zmluvnej povinnosti inštitút zmluvnej pokuty nastupuje a musí byť zrejmé v akej konkrétnej výške alebo akým konkrétnym spôsobom je zmluvná pokuta určená. Ak je zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve, nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože podľa § 53 ods. 1 OZ by šlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku a neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú podľa § 53 ods. 5 OZ neplatné. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa.

75. V posudzovanej veci strany v čl. 1 písm. d) Zmluvy zmluvnú pokutu výslovne dojednali tak, že: „Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení Zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za Služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými Službami spojené podľa tejto Zmluvy a štandardnými cenami za tie isté Služby, resp. úkony podľa aktuálneho Cenníka.“. Strany teda za porušenie záväzku viazanosti nedohodli konkrétnu výšku zmluvnej pokuty, ale dohodli výpočet určenia zmluvnej pokuty, a to tak, že suma 50,- Eur bola stála veličina, ku ktorej sa pre určenie samotnej zmluvnej pokuty, t.j. konečnej sumy zmluvnej pokuty, ešte pripočítavala suma zliav, t.j. rozdiel medzi akciovými cenami podľa Zmluvy a štandardnými cenami podľa aktuálneho cenníka. Keďže v zmysle § 544 ods. 2 OZ v dojednaní o zmluvnej pokute musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia, odvolací súd je toho právneho názoru, že ak strany v Zmluve dojednali postup akým sa zmluvná pokuta vypočíta, t.j. že ide o súčet sumy 50,- Eur a zliav, takéto dojednanie nie je dojednaním o výške zmluvnej pokuty, ale je dojednaním o spôsobe určenia zmluvnej pokuty.

76. Odvolací súd preto následne dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatné z dôvodu, že spotrebiteľ priamo z ustanovenia čl. 1 písm. d) Zmluvy presne nevie, aká výška zmluvnej pokuty mu hrozí v prípade porušenia záväzku viazanosti, čím sa stotožnil s dôvodmi, uvedenými okresným súdom v predbežnom právnom posúdení veci zo dňa

01.02.2021. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu v napadnutom rozhodnutí, že vypočítanie presnej výšky poskytnutých zliav zo zmluvy a aktuálneho cenníka, ktorý tvoril jej súčasť a o ktorom žalovaný vyhlásil, že sa s ním oboznámil, nebolo pre priemerne obozretného spotrebiteľa neprimerane zložitá. Zmluvná pokuta dojednaná vo forme „Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka.“ pri doslovnom výklade nezahŕňa len zľavy v súvislosti s čl. 1 písm. g) KAMPANE so záväzkom viazanosti 24 mesiacov, ako to odvodil okresný súd, ale mala by zahŕňať každý rozdiel medzi akýmikoľvek akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Teda akékoľvek prípadné ďalšie akcie, ktoré by v nasledujúcich dvoch rokoch mohli byť pre daný program vyhlásené. Zároveň ak by zmluvná pokuta bola výlučne vo výške upravenej v čl. 1 písm.) g) Zmluvy, jej výška by bola určená presnou sumou a ako takou by mohla byť uvedená v časti Zmluvná pokuta, resp. ak zmluvná pokuta mala zahŕňať výlučne zľavy podľa čl. 1, bodu g) Zmluvy, mohla byť určená odkazom na tento bod a bola by určená nezameniteľným spôsobom. Zmluvná pokuta však mala zahŕňať všetky rozdiely medzi akýmikoľvek akciovými a reálnymi (neakciovými) cenami. Výpočet takto abstraktne určenej zmluvnej pokuty potom priemerný spotrebiteľ nemusí byť schopný vopred vypočítať.

77. Žalobca síce v odvolaní uviedol, že výška dojednanej zmluvnej pokuty nie je svojou povahou neprijateľná, nakoľko je jasne, zrozumiteľne a určito vyjadrená celým číslom, avšak ako už bolo odvolacím súdom právne ustálené, medzi stranami k dohode o výške zmluvnej pokuty nedošlo, a už vôbec nie k dohode o zmluvnej pokute vo výške 50,- Eur, ale strany v čl. 1 písm. d) Zmluvy dohodli spôsob určenia zmluvnej pokuty a o tomto spôsobe určenia zmluvnej pokuty sa súd prvej inštancie v predbežnom právnom posúdení doručenom žalobcovi vyjadril, že je neurčitá a pre priemerného spotrebiteľa nedostatočne zrozumiteľná, nakoľko v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške, ktoré v zmysle uvedeného ustanovenia majú tvoriť súčasť zmluvnej pokuty sa majú do zmluvnej pokuty započítať. K uvedenému právnomu posúdeniu sa žalobca vyjadril v podaní zo dňa 26.03.2021. Keďže sa k takémuto právnomu posúdeniu v konaní už vyjadril, odvolací súd ho v priebehu odvolacieho konania už opätovne na vyjadrenie sa k právnomu posúdeniu o neurčitosti dojednania zmluvnej pokuty nevyzýval. V zmysle § 382 CSP má totiž odvolací súd povinnosť vyzvať sporovú stranu na vyjadrenie sa k právnomu posúdeniu veci iba za predpokladu, že pri doterajšom rozhodovaní súdu toto ešte použité nebolo a teda že nemala sporová strana sa možnosť vyjadriť. Citované ustanovenie Civilného sporového poriadku bráni vydávaniu prekvapivých rozhodnutí. V danom prípade však pre žalobcu už posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako neurčitej prekvapivé nie je, keďže okresný súd ho upozornil na možnosť jeho použitia a zároveň žalobca sa k nemu v konaní pred súdom prvej inštancie vyjadril.

78. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka dojednaná medzi žalobcom a žalovaným je neprijateľná pre neurčitý spôsob jej dojednania, nezaoberal sa ďalej tým, či by v prípade určitého dojednania mala tiež charakter neprijateľnej podmienky z dôvodu, že nebola určená degresívnym spôsobom.

79. Žalobca sa v odvolaní pomerne rozsiahlo vyjadroval k inštitútu samotnej zmluvnej pokuty a jej funkciám a najmä sa vyjadroval ku tomu, že súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu za porušenie povinnosti žalovaného vrátiť po zániku Zmluvy zariadenia, ktoré mal od dodávateľa v nájme, resp. mu ich vypožičal, hoci v tejto časti nároku žalobcu súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, čo dostatočne presvedčilo odôvodnil.

80. Podľa odvolacieho súdu je preto napadnuté rozhodnutie v jeho prvej a štvrtej výrokovej vete vecne správne aj keď podľa odvolacieho súdu v prvej výrokovej vete z iných dôvodov ako uviedol okresný súd v napadnutom rozhodnutí. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v obdobnej skutkovej a právnej veci žalobcu už rovnakým spôsobom rozhodol v rozhodnutí zo dňa 21.10.2021 sp. zn. 43CoCsp/32/2021, pričom žalobca neuviedol žiadne skutkové a právne skutočnosti na základe ktorých by sa odvolací súd mal odkloniť od svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti.

81. Žalobca napadol aj piaty výrok o náhrade trov konania. Na základe správneho rozhodnutia o nároku žalobcu okresný súd správne určil podľa § 255 ods. 2 CSP pomer úspechu žalovaného v konaní v rozsahu 16%. Okresný súd preto správne rozhodol aj v piatej výrokovej vete o náhrade trov konania.

82. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v jeho prvej, štvrtej a piatej výrokovej vete podľa § 387 ods. 1 CSP.

83. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v zmysle zásady úspechu, keďže žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, mu vznikol nárok na ich náhradu. Vzhľadom k tomu, že žalovanému ako strane úspešnej v odvolacom konaní v celom rozsahu podľa obsahu spisu preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, rozhodol odvolací súd, že mu nepriznáva nárok na ich náhradu voči žalobcovi.

84. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).